

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 5 och 21 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk och 32 § i inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 5 och 21 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk och 32 § i inkomstskattelagen (RP 75/2024 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- specialsakkunnig Antti Sinkman, finansministeriet
- ledande sakkunnig Lauri Luukkonen, Skatteförvaltningen
- chef för juridiska ärenden Kati Malinen, Skattebetalarnas Centralförbund rf
- professor Pekka Nykänen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- jord- och skogsbruksministeriet
- Finlands Kommunförbund
- ProAgria Keskusten Liitto ry.

Inget yttrande av

- Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK.

Inga anmärkningar av

- Suomen Veroasiantuntijat ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att inkomstskattelagen för gårdsbruk och inkomstskattelagen ändras.

Betänkande FiUB 14/2024 rd

Enligt propositionen ska beskattningen av inkomster från utarrendering av åkrar och skogar ändras så att dessa arrendeinkomster inte längre beskattas i jordbrukets förvärvskälla. Det föreslås att arrendeinkomsterna i fortsättningen, beroende på arrendegivare, ska beskattas antingen i förvärvskällan för annan verksamhet som beskattas enligt inkomstskattelagen eller i näringsverksamhetens förvärvskälla som beskattas enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet.

Enligt förslaget ska inkomstskattelagen för gårdsbruk ändras så att endast hyres- och arrendeinkomster för byggnader, konstruktioner och deras byggplatser, vilka hör till en gårdsbruksenhet, utgör skattepliktiga inkomster av jordbruket under skatteåret och gårdsbruksenhetens övriga hyres- och arrendeinkomster beskattas enligt inkomstskattelagen. Även inkomstskattelagen föreslås bli ändrad på motsvarande sätt.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2025 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025. Avsikten är att de ska tillämpas första gången vid beskattningen för 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Allmänt

I och med ändringen ska arrendeinkomst av utarrendering av åkrar och skogar inte längre beskattas som inkomst av jordbruk utan som kapitalinkomst i förvärvskällan för annan verksamhet enligt inkomstskattelagen. Ändringen gäller dock inte hyresinkomsten för en byggnad som hör till gårdsbruksenheten eller för dess byggnadsplats, utan hyresinkomsterna för dessa ska fortfarande beskattas i jordbrukets förvärvskälla.

För samfund skulle beskattning av hyresinkomst från en gårdsbruksenhet som annan inkomst än inkomst av jordbruk i regel leda till att hyresinkomsten beskattas som inkomst från näringsverksamhetens förvärvskälla.

I propositionen bedöms det att en betydande andel av de inkomster som vid ändringen blir kapitalinkomster är arrendeinkomster av åkrar som brukas. En mindre men i framtiden sannolikt ökande andel av dessa inkomster har bedömts bestå av arrende och ersättningar som betalas av vindkraftsbolagen. Sakkunniga har framfört att en ändring av lagstiftningen kan främja investeringsprojekt i produktionsanläggningar för förnybar energi. I propositionen bedöms ändringen dock inte direkt i avsevärd grad öka vindkraftsinvesteringarna.

Vid utskottets sakkunnigutfrågning understöddes den föreslagna ändringen särskilt i fråga om arrendeinkomster för skogar. Den har ansetts upphäva en beskattning som inte är förenlig med systematiken i vårt nuvarande inkomstskattesystem särskilt i fråga om beskattning av inkomster från

Betänkande FiUB 14/2024 rd

utarrendering av skog. Ändringen har ansetts motiverad också i fråga om arrendeinkomster för åker åtminstone till den del åkern har arrenderats av någon annan skattskyldig än en skattskyldig som bedriver aktivt jordbruk. I fråga om skattskyldiga som bedriver aktivt jordbruk har det däremot vid hörandet framförts att det med tanke på inkomstskattesystemets grundstruktur och enhetligheten i skattesystemet vore mer motiverat att beskatta deras arrendeinkomst som inkomst av jordbruk.

Vid hörandet har man också kritiserat lösningen att den föreslagna ändringen inte ska gälla hyres- och arrendeinkomster för jordbruksbyggnader och deras byggnadsplatser, utan inkomsterna för dem ska fortfarande beskattas som inkomst av jordbruket. Även i övrigt har det vid hörandet framförts kritik mot de enskilda avgöranden som föreslås i propositionen och som gäller skattebehandlingen eller motiveringen till dem.

Ekonomiska konsekvenser

Hyres- och arrendeinkomster betraktas efter ändringen i sin helhet som kapitalinkomster, och ändringen minskar därför i viss mån de skattepliktiga förvärvsinkomsterna och ökar kapitalinkomsterna. Eftersom beskattningen av förvärvsinkomster beroende på inkomsternas storlek kan vara lättare eller stramare än beskattningen av kapitalinkomster, gäller ändringen olika skattskyldiga i viss mån på olika sätt.

Det bedöms i propositionen att en mindre del av de skattskyldiga vars beskattning ändras är sådana som aktivt bedriver jordbruk. I fråga om dessa skattskyldiga beräknas ändringen i sin helhet lindra beskattningen något. När det gäller skattskyldiga som inte aktivt bedriver jordbruk har man bedömt att beskattningen skärps för låginkomsttagare och lindras för höginkomsttagare. Detta har bedömts bero på att beskattningen av små förvärvsinkomster är lättare än beskattningen av kapitalinkomster, medan beskattningen av stora förvärvsinkomster är stramare. Också sakkunniga har lyft fram att den nuvarande skattebehandlingen är gynnsam i synnerhet för markägare med låga förvärvsinkomster, såsom pensionstagare. Det bedöms i propositionen att en betydande del av dem vars beskattning skärps är dödsbon vars inkomst är lindrigt beskattad.

Ändringen uppskattas öka de totala skatteinkomsterna med 2 miljoner euro. Statens skatteinkomster ökar med 12 miljoner euro. Kommunernas skatteinkomster minskar för sin del med omkring 8 miljoner euro. Enligt propositionen ska kommunerna kompenseras för förändringen i skatteinkomsterna via statsandelssystemet.

Utskottets bedömning av de föreslagna ändringarna

Syftet med propositionen är att i enlighet med regeringsprogrammet för regeringen Orpo harmonisera den skattemässiga behandlingen av hyres- och arrendeinkomster av åkrar och skog med övriga hyresinkomster. Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Även om de enskilda lösningar som föreslås i propositionen är förenade med vissa motsägelser med tanke på konsekvensen i skattesystemet, anser utskottet dock att de föreslagna lösningarna är ändamålsenliga. Utskottet betonar också att förändringen på totalnivå är mindre; ändringen ökar sammantaget skatteinkomsterna med 2 miljoner euro.

Betänkande FiUB 14/2024 rd

När det gäller skogsmark eliminerar ändringen inkonsekvensen i det nuvarande systemet, eftersom inkomsterna av skogsbruket även i övrigt beskattas enligt inkomstskattelagen och i huvudsak som kapitalinkomst. Även i övrigt anser utskottet att förslagen är motiverade. Bibehållandet av arrendeinkomster av åker från skattskyldiga som bedriver aktivt jordbruk i jordbrukets förvärvskälla skulle kunna leda till gränsdragningsproblem i fråga om när jordbruket är tillräckligt aktivt för att arrendeinkomsten ska kunna beskattas i jordbrukets förvärvskälla.

I propositionen motiveras å sin sida av praktiska skäl att byggnader och byggplatser lämnas utanför ändringen. Enligt erhållen utredning kan överföringen av hyresinkomsterna av byggnader till inkomstkällan för annan verksamhet enligt inkomstskattelagen i fråga om beskattningssammanslutningar leda till en situation där det varierar från år till år vilken beskattningssammanslutning en byggnad hänförs till beroende på om den hyrts ut eller inte, vilket är ägnat att leda till förvirring och administrativ börda. Ändringen inverkar också på beräkningen av fastighetsbeskattningsvärdet för en byggnad när fastighetsbeskattningsvärdet för en produktionsbyggnad inom jordbruket baserar sig på den icke avskrivna anskaffningsutgiften och när fastighetsbeskattningsvärdet för en annan fastighet grundar sig på dess återanskaffningsvärde.

I propositionen föreslås inga ändringar i beräkningen av nettoförmögenheten av utarrenderad jordbruksmark, utan dessa jordbruksmarker räknas som en del av nettoförmögenheten av jordbruk på samma sätt som tidigare. Enligt propositionen är det fråga om en lösning som syftar till att underlätta de skattskyldigas och Skatteförvaltningens administrativa börda. Utskottet anser att lösningen är ändamålsenlig också med tanke på ärendets ringa betydelse när det gäller konsekvenserna för skatteintäkterna.

Vid hörandet har det lyfts fram att det är oklart huruvida den föreslagna ändringen påverkar exempelvis beskattningen av uthyrning av stugor. Till denna del konstaterar utskottet att det i propositionen inte föreslås några ändringar i skattebehandlingen av hyresinkomster från byggnader.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 75/2024 rd utan ändringar.

Betänkande FiUB 14/2024 rd

Helsingfors 11.10.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
medlem Otto Andersson sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Aki Lindén sd
medlem Laura Meriluoto vänst
medlem Minna Reijonen saf
medlem Jari Ronkainen saf (delvis)
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf (delvis)
ersättare Pauli Aalto-Setälä saml
ersättare Hannu Hoskonen cent
ersättare Timo Vornanen tv
ersättare Ville Väyrynen saml (delvis)
ersättare Peter Östman kd (delvis)

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.

Betänkande FiUB 14/2024 rd Reservation

Reservation sd, vänst

Motivering

Syftet med regeringens proposition RP 75/2024 rd är att ändra inkomstskattelagen för gårdsbruk och inkomstskattelagen. Beskattningen av inkomster från utarrendering av åker och skog ska ändras så att arrendeinkomsterna inte längre beskattas i jordbrukets förvärvskälla. Det föreslås att arrendeinkomsterna i fortsättningen, beroende på arrendegivare, ska beskattas antingen i förvärvskällan för annan verksamhet som beskattas enligt inkomstskattelagen eller i näringsverksamhetens förvärvskälla som beskattas enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet. De undertecknade ställer sig bakom syftet med propositionen.

I den ursprungliga versionen av propositionen finns det särskilda bestämmelser om avvikelser från beskattningsförfarandet i fråga om hyror för gårdsbruksenheter och delar av gårdsbruksenheter. I och med avvikelserna ska hyror som fås från gårdsbruksenheterna eller delar av dem inte beskattas enligt inkomstskattelagen. I så fall kvarstår jordbrukets byggnader och konstruktioner i jordbrukets förvärvskälla i stället för att överföras för beskattning till en personlig förvärvskälla. De undertecknade anser det vara en bättre lösning att också inkomster från uthyrning av byggnader, konstruktioner och byggnadsplatser inom jordbruket beskattas som inkomst från en personlig förvärvskälla, om arrendeinkomsten från jordbruksmarken enligt propositionen ska beskattas som inkomst från en personlig förvärvskälla.

Formuleringen i propositionen leder till en situation där en del av hyresinkomsten när hela gårdsbruksenheten arrenderas ut är inkomst från en personlig förvärvskälla (arrendeinkomst av mark) och en del inkomst från jordbruket (hyresinkomst av byggnader och byggnadsplatser för dem). Detta är inte motiverat.

Om byggnader och konstruktioner inom jordbruket överförs till en personlig förvärvskälla, ska avskrivningar enligt näringskattelagen tillämpas med stöd av 114 § i inkomstskattelagen. Det finns ingen anledning att rikta högre avskrivningar än normalt till uthyrning av byggnader som inte har koppling till jordbruk, trots att sådana avskrivningar annars hör ihop med jordbruk. Undertecknade föreslår av dessa skäl att beskattningen av byggnader och konstruktioner inom jordbruket på samma sätt som övrig fastighetsinkomst inom jordbruket överförs till en personlig förvärvskälla som beskattas enligt inkomstskattelagen.

De problem som lyfts fram i propositionen i fråga om gårdsbruksenheter eller byggnader och konstruktioner på dem kan inte anses vara så väsentliga att de hindrar en konsekvent skattebehandling.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 med ändringar. (Reservationens ändringsförslag)

Betänkande FiUB 14/2024 rd
Reservation

Reservationens ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av 5 och 21 § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut
stryks i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) 5 § 1 mom. 9 punkten och
fogas till 21 §, sådan den lyder i lag 1541/1992, ett nytt 2 mom. som följer:

5 §

~~9) arrenden, hyror och andra liknande ersättningar som erhållits för byggnader, konstruktioner
och deras byggplatser på en gårdsbruksenhet,~~

21 §

~~Arrenden, hyror och andra liknande ersättningar som erhållits för en gårdsbruksenhet, en del av
den eller byggnader, konstruktioner och deras byggplatser på en gårdsbruksenhet, med undantag
för inkomster som avses i 5 § 1 mom. 9 punkten,~~ beskattas på det sätt som föreskrivs i inkomsts-
kattelagen.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteår 2025.
—————

Betänkande FiUB 14/2024 rd
Vastalause

2.

Lag

om ändring av 32 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 32 § i inkomstskattelagen (1535/1992), sådan paragrafen lyder i lag 732/2019, ett nytt
2 mom. som följer:

32 §

Kapitalinkomst

Kapitalinkomst är arrenden, hyror och andra liknande ersättningar som erhållits för en gårdsbruksenhet, en del av den eller byggnader eller konstruktioner på en gårdsbruksenhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteår 2025.

Helsingfors 11.10.2024

Joona Räsänen sd
Pia Viitanen sd
Seppo Eskelinen sd
Laura Meriluoto vänst
Aki Lindén sd